

Letra Arial 8, sen negriñas

Por favor: en caso necesario engadir as filas que sexan precisas en cada táboa

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	NON CUBRIR
MATERIA	ESTÉTICA
DISCIPLINA	TEORÍA E HISTORIA DA ARTE II
TITULACIÓN	Grao en Arte dramática
ESPECIALIDADE	DIRECCIÓN DE ESCENA E DRAMATURXIA
ITINERARIO	
CURSO	2º- SEGUNDO CUADRIMESTRE
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	OBRIGATORIA
DEPARTAMENTO	TEORÍA E HISTORIA DAS ARTES ESCÉNICAS
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Damián A. Villalain
DOCENTES	Nome e apelidos: Damián A. Villalain Horario titorías: Luns, 15.30-17.30. Xoves, 15.30-19.30 Despacho: D4. Aula T-2 Contacto: villalain@edu.xunta.es
	Nome e apelidos: Horario de titorías: Despacho: Contacto:
DESCRICIÓN	<i>Estudo dos principais movementos artísticos, obras e artistas do período da historia da arte universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon. Análise das obras dende un punto de vista formal e iconográfico. Análise comparada e estudo de casos prácticos vinculados coa creación escénica.</i>
COÑECEMENTOS PREVIOS	TEORIA E HISTORIA DA ARTE I

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara a diversidade.

T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance coa responsabilidade cara o patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social verbo da importancia do patrimonio cultural, da súa incidencia nos diferentes ámbitos e na súa capacidade de xerar valores significativos
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
ED6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Desenvolver a capacidade para ver, describir, analizar e interpretar unha obra de arte.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, ED2, ED5, ED6

2. Coñecer os diferentes elementos dos que se serve a linguaxe visual e ser quen de diferenciar as súas funcións e usos.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12, T16, T17, X3, X6, X8, ED2, ED5, ED6
3. Comprender que a obra de arte goza de dobre natureza: estética e histórica, e que como tal debe ser estudada.	T1, T2, T3, T4, T11, T12, T16, T17, X3, X5, ED2, ED5, ED6
4. Coñecer as máis importantes manifestacións artísticas ao longo da historia	T1, T2, T3, T4, T11, T12, T16, T17, X1, X5, X6, ED2, ED3, ED5, ED6
5. Relacionar os diferentes estilos artísticos co seu contexto histórico a fin de comprender os seus vínculos con outras expresións artísticas como o teatro.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12, T14, T16, T17, X3, X4, X6, X8, ED2, EE5, EE6
6. Comprender e utilizar correctamente os conceptos e os termos que definen a linguaxe das artes plásticas e a arquitectura.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, ED2, ED5, ED6.
7. Establecer relacións entre a historia da arte e a historia da posta en escena	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, ED2, ED5, ED6
8. Coñecer e aplicar o método iconolóxico para a interpretación dos contidos dunha obra de arte.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X2, X3, X5, X6, ED2, ED5, ED6.
9. Aplicar os métodos formalistas para a análise da obra de arte	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, ED2, ED5, ED6
10. Relacionar a teoría da arte dunha época coa arte da mesma	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, ED2, ED5, ED6

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
0. Creación escénica e historia da arte	0.1. A Escena e a Historia da Arte no mundo moderno e no mundo contemporáneo 0.2. Arquitectura e escena. A arquitectura teatral do Renacemento e Barroco. 0.3. Arquitectura teatral na época contemporánea. 0.4. As Artes plásticas na escena: pintura e escultura. Os artistas escenógrafos na historia da arte moderna e contemporánea.	4 horas
1. O Quattrocento	1.1 Arquitectura 1.2. Escultura 1.3 Pintura 1.4. A recuperación da idea do teatro na antigüidade. Vitruvio.	6 horas
2. O Cinquecento	2.1 Arquitectura 2.2 Escultura 2.3 Pintura 2.4. A <i>perspectiva artificialis</i> e a súa aplicación na escena. 2.4. O teatro Olímpico de Vicenza. 2.5. Serlio e a escena teatral no século XVI	6 horas
3. O renacemento no norte de Europa	3.1 Flandes 3.2 Alemania	4 horas
4. O Barroco e o Rococó	4.1. Italia 4.2. Os Países Baixos 4.3. España 4.4 Francia 4.5 A arte rococó 4.6. Arte barroco e posta en escena	7 horas
5. Ilustración e Neoclasicismo	5.1. Arquitectura 5.2. Pintura 5.3. Escultura 5.4. Arte, tratadística teatral e escena na Ilustración e o Neoclasicismo	4
6. O Romanticismo	6.1. O historicismo na arquitectura 6.2. Pintores románticos 6.3. A escena romántica	5
7. Do Realismo á <i>fin de siècle</i>	7.1 Arquitectura e novos materiais. O teatro da ópera de Garnier 7.2 O nacemento do urbanismo contemporáneo 7.3 O Realismo en pintura. 7.4 Do Impresionismo ao Modernismo	8
8. As vangardas históricas	8.1 Do Futurismo ao Surrealismo 8.2 Vangardas e creación escénica	8
9. A segunda metade do século XX	9.1 As segundas vangardas 9.2. Os novos comportamentos artísticos e a posta en escena 9.4. Arquitectura teatral na segunda metade do s. XX	8
TOTAL SESIÓNS (Clases presenciais)		60

Actividades introductorias	2		2
Exposición maxistral	8		8
Exposición práctico-teórica	18		18
Práctica individual	5	30	35
Práctica colectiva	5		5
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais	5		5
Titorías de grupo	5		5
Actividades de avaliación. Probas	5		5
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	5		5
	2		2

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
------------------------------	--------------------	------------------------	-------

Actividades de avaliación Revisión

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Descrición	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contaacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. Bases teórica e directrices dos traballos de investigación a desenvolver polo estudante.
Exposición teórico-práctica	Análise de obras artísticas por parte do profesor co apoio de documentos fotográficos e novas tecnoloxías e a participación activa do alumnado
Exercicios de aula	Individuais e colectivos. Análise na aula por parte dos alumnos, de xeito individual ou colectivo, de obras artísticas a proposta da profesora.
Saídas de estudo	Visitas a exposicións e eventos relacionados coa materia obxecto de estudo
Análise de documentos	Análise e comentario conxunto na aula de textos escritos e audiovisuais complementarios sobre diversos aspectos da materia obxecto de estudo
Traballos tutelados	Traballos de investigación a desenvolver polo estudante de forma individual ou en grupos de dúas persoas.
Exposición de traballos de investigación	Exposición na aula ao final do cuadrimestre dos traballos de investigación.

Titorías de grupo	Titorías coa participación de todo o alumnado para aclaracións sobre os traballos de investigación ou a materia das sesións presenciais.
Titorías individuais	Titorías individuais para aclaracións en relación aos traballos de investigación ou a materia exposta nas sesións presenciais.

7. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
7.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	descrición	
Exame escrito:	T1, T2, T3, T4,T8, T11, T12, T15,	40 %
Exame escrito: Análise de cinco obras artísticas aplicando as metodoloxías aprendidas ao longo do curso	T1, T2, T3, T4,T8, T11, T12, T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, ED1, ED2, ED5, ED6	40 %
Traballo de investigación individual ou en grupo de dúas persoas	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12, T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, ED2, ED5, ED6	60%
7.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	Descrición	
Exame escrito: Análise de cinco obras artísticas aplicando as metodoloxías aprendidas ao longo do curso	T1, T2, T3, T4,T8, T11,T12 ,T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, ED2, ED5, ED6	40%
Traballo de investigación individual	T1, T2, T3, T4,T8, T11,T12 ,T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, ED2, ED5, ED6	60%
7.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	Descrición	
Exame escrito: Análise por escrito de cinco obras artísticas aplicando as diferentes metodoloxías da historia da arte. Desenvolvemento dun tema no que se poidan establecer relacións entre a historia da arte e a historia da escenografía.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12,T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, ED2, ED5, ED6	100%

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas:

- ARGAN. G.C.: Renacimiento y Barroco. Akal, Madrid, 1987.
ARNHEIM, R. Arte y percepción visual. Alianza ed. Madrid, 1993
CASTIÑEIRAS GONZÁLEZ, M.A. Introducción al método iconográfico. Tórculo edicions. Santiago, 1997.
DE GREGORIO, E.: Diccionario de arte. Vigo, Ed. Xerais, 2010.
GOMBRICH, E. Historia del arte. Alianza Ed. Madrid, 1986.
RAMÍREZ, J.A. Historia del arte. (Vols. II e III). Alianza ed. Madrid, 1995.

Bibliografía complementaria:

- BARASH, M. Teorías del arte. Alianza Ed. Madrid, 1999.
BORRÁS GUALIS, G. Y LLORENTE, E: Introducción general al arte. Istmo, Madrid, 1993.
BOZAL, V. Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas. Visor, Madrid, 1996.

CIRLOT, L. Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos. Labor, Barcelona, 1995. CHADWICK, W.: Mujer, arte y sociedad. Destino, Barcelona, 1999.
FATÁS, G.; BORRÁS, G.M. Diccionario de términos de arte y arquitectura. Alianza ed. Madrid, 2006.
GOMBRICH, E. Arte e Ilusión. Estudio sobre la psicología de la representación pictórica. Gustavo Gili, Barcelona, 1982.
GOMBRICH, E. Arte, percepción y realidad. Paidós, Barcelona, 1983.
HAUSER, A. Historia social de la literatura y del arte. Vols II e III. Ed. Labor, Barcelona, 1992.
LAJO, R. Léxico de arte. El camino de una ciencia. Akal, Madrid, 2001.
LANEYRIE-DAGEN, N. Leer la pintura. Larousse-Spes Editorial, 2005.
NAVARRO DE ZUVILLAGA, J. Imágenes de la perspectiva. Siruela, Madrid, 1996.
PANOFSKY, E. El significado en las artes visuales. Alianza, Madrid, 1995.
ROTH, L. Entender la arquitectura. Sus elementos, su historia, su significado. Gustavo Gili, Barcelona, 1999.
SÁNCHEZ, J.L. (ed.): La escena moderna. Alianza ed. Madrid, 1999.
SUGERS, A. Escenografías del teatro occidental. Ed. Artes del Sur, Buenos Aires, 2004.
WOLLFLIN, H. Conceptos fundamentales de la historia del arte. Espasa-Calpe, Madrid, 2007.
V.V.A.A. El teatro romano. La puesta en escena. Catálogo exposición. Ayuntamiento de Zaragoza-Fundación La Caixa, 2003.

WEBS:

Algunhas páxinas de museos:

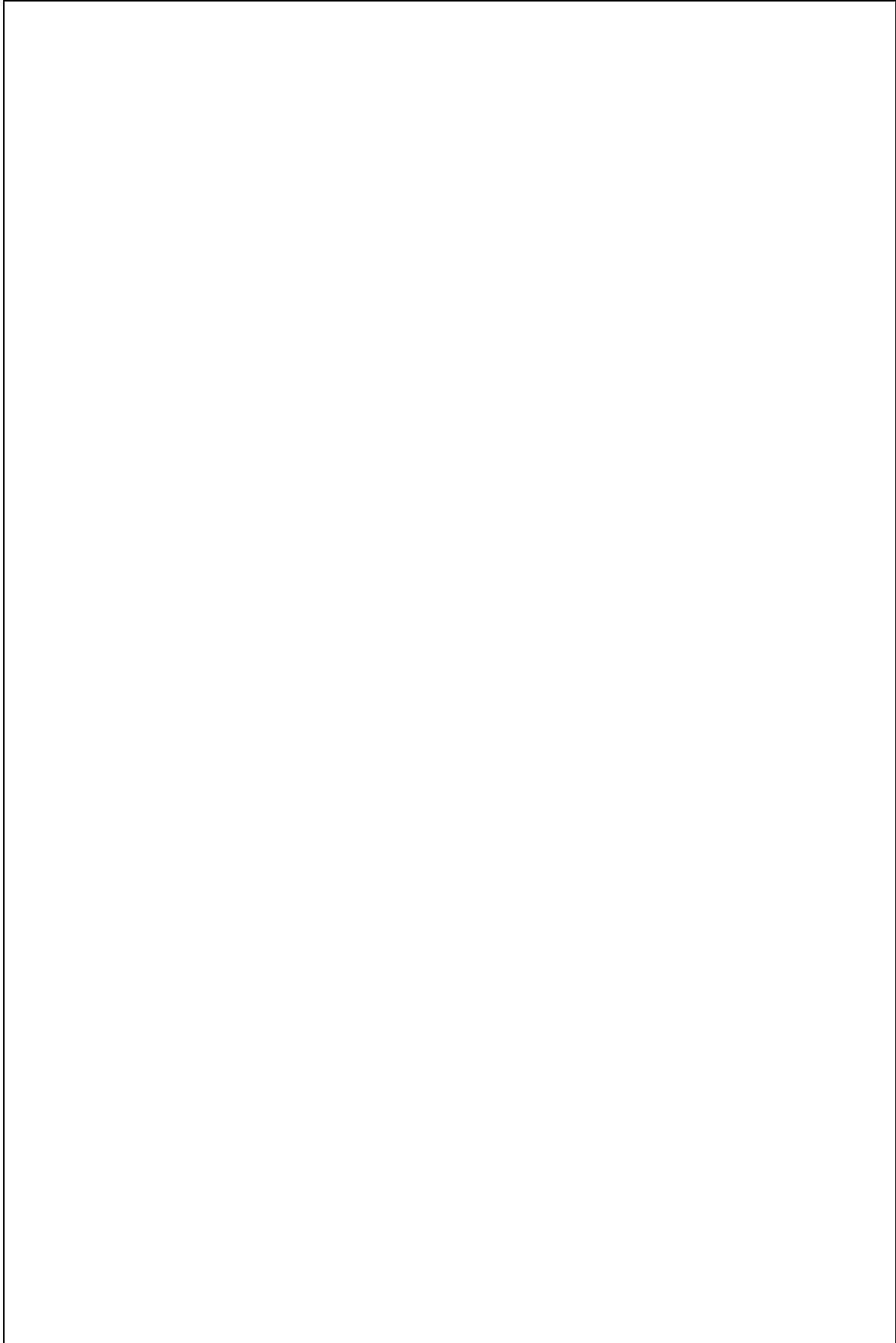
www.uffizzi.org
www.museodelprado.es
www.louvre.fr <http://mv.vatican.va>
www.rijksmuseum.nl
www.nationalgallery.org.uk
www.musee-orsay.fr
www.tate.org.uk
www.metmuseum.org
www.reinasofia.es
www.ggenheim-bilbao.es
www.guggenheim.org

Outras páxinas:

Colectivo para a renovación dos estudos de historia da arte. Páxina completa e didáctica. Aquí atoparedes todo tipo de recursos e enlaces de interese:

www.artecreha.com

Repertorios de imaxes: <http://artchive.com/>
www.artcyclopedia.com/ www.wga.hu
(web gallery) <http://wwar.com> (world wide
arts resources)
<http://arthistoryresoruces.net>

9. OBSERVACIÓNS

O tema 0 do temario será de desenvolvemento transversal, afectando a todos os demais temas. Ao longo de todo o curso continuarán sendo analizadas as múltiples e constantes relacións existentes entre creación escénica e historia da arte.

O material requerido para impartir as clases é un aula escura, equipo de ordenador portátil e proxector e internet a disposición do profesor.